

HECE

ŞUBAT 2015

DOSYA: Romanda Şair Karakter Çalışmaları

Rasim Özdenören / İhsan Deniz / Hüseyin Atlansoy / İrfan Çevik / Şenol Korkut / Ümit Güçlü / Dinçer Eşitgin / Mehmet Sümer / Cengizhan Genç / Hasan Özlen / D. Ali Palaz / Eyyüp Akyüz / Hasan Bozdaş / Yunus Kadioğlu / Ali Açıl / Cüneyt İssı / Murat Kapkiner / Hâle Sert / Tanık Deniz / Hayriye Ünal / Selçuk Orhan / Zeynep Arkan / Mehmet Yıldırım / Suzan Nur Başarşlan / Yusuf Turan Günaydın / Hamza Günerigök / Cihad Şahinoğlu / İbrahim Demirci / Deniz Kâşif / Mehmet Aycı / Zekîf Yıldırım / Bülent Ata / Âtîf Bedir / Ali Berkay / Ali Sali / Yusuf Ziya Güleç / Cengizhan Genç / Asım Gültekin / Emre Öztürk / Hatice Bildirici / Ayşe Çil

218

CÜMLE YAYINLARI

ŞUBAT AYINDA YAYIN HAYATINA BAŞLIYOR

Reşit Galip Cad. Hatir Sk. 23/2 GOP-ANKARA Tel: (0312) 437 08 85 Fax: (0312) 437 08 87

e-posta: bilgi@cumleyayinlari.com www.cumleyayinlari.com

AYLIK EDEBİYAT DERGİSİ YIL:19 SAYI:218 ŞUBAT 2015

ISSN 1301-210X

HECE

ŞUBAT
2015
218

HECE

AYLIK EDEBİYAT DERGİSİ
ISSN 1301-210X

YIL: 19 **SAVI:** 218
Şubat 2015
(Her ayın birinde yayımlanır.)

Yayın Türü: Yerel Süreli

Hece Yayıncılık Ltd.Şti. Adına
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: Ö. Faruk Ergezen

Genel Yayın Yönetmeni
Rasim Özdenören

Yayın Kurulu
Âtîf Bedir, Cafer Haydar, Hayriye Ünal, İbrahim Demirci, Yusuf Turan Günaydın

Yönetim Yeri
Konur Sk. No: 39/1
Kızılay/Ankara

İletişim
Tel: (312) 419 69 13 **Fax:** (312) 419 69 14
P.K. 79 Yenışehir/Ankara
İnternet Adresi: www.hece.com.tr
e-mail: hece@hece.com.tr

 twitter.com/hecedergi

 facebook.com/hecedergisi

Son Okuma : İshak Yetiş

Teknik Hazırlık: Bülent Güler

Kapak: Sarakusta web: sarakusta.com

Baskı: Dumat Ofset
Tel: (0.312) 278 82 00

2015 Yılı Abone Bedeli:
Yıllık: 110 TL.
Kurumlar İçin: 295 TL.
Yurt Dışı: 150 Euro

Posta Çeki: 149582
Hece Basın Yayın Ltd. Şti.

Gelen yazılar yayımlansa da yayımlanmasa da geri verilmez. İlkelerimize uymayan ilânlar alınmaz.

Baskı Tarihi: 31.01.2015

İÇİNDEKİLER

ÖNYAZI

Rasim Özdenören/Dolgu Yılları, Dolgu Şairleri ve Avangart Olan / 4

İhsan Deniz/Çok Şey Olmuş Bana	/ 6
Hüseyin Atlansoy/Tutuklu	/ 8
İrfan Çevik/Sabır Üssü	/ 9
Şenol Korkut/Muallim	/ 11
Ümit Güçlü/Üst Kata Çıkan Merdivenler Buz Tuttu	/ 12
Diñçer Eşitgin/Terk	/ 14
Mehmet Sümer/Kop Dağından Esen Rüzgâr	/ 15
Cengizhan Genç/Bir Şeklin Geometrik Anlamı	/ 16
Hasan Özlen/Sebeb-i Telhis	/ 17
D. Ali Palaz/Kan Gölü	/ 19
Eyyüp Akyüz/Yara Bandı	/ 20
Hasan Bozdaş/Cinnetin Etimolojisi	/ 21
Yunus Kadioğlu/Hazreti İsyân	/ 23
Ali Ayçil/Şiraz...	/ 25

AYIN SÖYLEŞİSİ

**Mehmet Sümer/Ahmet Murat: "Çelişkileri Olmayan Kimselerin
Bu Şiirlere İhtiyacı Yok."** / 27

Cüneyt İssı/İlhan Berk'in "Saint-Antoine'in Güvercinleri" Şiiri	/ 32
Murat Kapkınar/Sûreterestilik ya da Birbirimizde Tanrı'ya Bulmayacaksak; Yani Ne	/ 43
Hâle Sert/Başlarken Yalnızsın Bitirdiğinde Daha da Yalnız	/ 47
Tarık Deniz/On Dokuzuncu Yüzyıl Seyahatnamelerinde İzmir	/ 52

DOSYA: ROMANDA ŞAİR KARAKTER ÇALIŞMALARI

Hayriye Ünal/Sunuş	/ 59
Selçuk Orhan/Soluk Bir Ateş Gibi	/ 61
Zeynep Arkan/Yaşam Başka Yerde	/ 68
Hayriye Ünal/Kayıp Kişiler ve Mutlu Madunlar: Şairler ve Olmayanlar	/ 72
Mehmet Yıldırım/Şair Von Humboldt Fleisher'in Yıkımı	/ 76
Suzan Nur Başarslan/Şaire Giydirilen Gömlek	/ 81
Yusuf Turan Günaydın/Şair ve Yazarlarla Dolu Bir Roman Veya Niyazi Gümüş'ün Kırk Hadis'i	/ 84
Ümit Güçlü/İlk Şiirleri Kim Silecek	/ 88
Hamza Günerigök/Şairin Romani	/ 91
Cihad Şahinoğlu/Mai ve Siyah'ta Şair Karakteri	/ 94

OKURYAZARIN NOTLARI

İbrahim Demirci/Uraya Bakmazlar / 96

YAZARIN OYUNCAKLARI

Deniz Kâşif/Yalnızlığın Vazgeçilmez Öznesi Masalarım / 98

PORTRE

Mehmet Aycı/Yazıldı /102

BENİM FİLMLERİM

Zelkif Yıldırım/Au Hasard Balthazar /104

HECE POSTASI

Bülent Ata /106

SÖYLEMESEM OLMAZ

Âtîf Bedir/109 • Ümit Güçlü/110 • Ali Berkay	/110
Ali Sali/111 • Yusuf Ziya Güleç/113 • Cengizhan Genç	/113
Cihad Şahinoğlu	/114

BEYAZ HABERLER

Asım Gültekin /116

YENİ KİTAPLAR

Emre Öztürk/Huzursuz Rabita	/120
Hatice Bildirici/Kafamda Bir Tuhafılık Var	/121
Ayşe Çil/Fenomenolojik Değer Estetiği	/124

ÖNYAZI

DOLGU YILLARI, DOLGU ŞAİRLERİ VE AVANGART OLAN

Dolgu diye bir kavram var inşaat işinde. Bir oyuğun, bir kovuğun içine doldurulan madde veya bir yeri yükselterek, bir çukuru doldurarak elde edilen sonuç diye tanımlanıyor. Dolgu işinde kullanılan malzeme de “dolgu malzemesi” oluyor.

Madencilikte ocaktan çıkarılan tözün yeri doldurulmazsa, o doldurulmayan yer çökebilir. Her ne kadar boşalan yerler oradan çıkarılan töz değerinde olmasa bile –ki olmayacaktır– orası bir biçimde doldurulacaktır. Orası boş bırakıldığı takdirde çökme tehlikesiyle karşılaşılacağından, çıkarılan madenin yeri değersiz taşlarla, değersiz malzemeyle doldurulacaktır.

Keza duvar işçiliğinde kullanılan taşların, tuğlaların birbirine tutturulması maksadıyla kullanılan her türlü harç da bu bağlamda dolgu malzemesidir.

İmdi, bu konunun kültür alanıyla ilgisi ne?

Toplumun sürekliliğini sağlamak için de kuşaklar arasındaki bağlantıyı sağlamak üzere harca gereksinim duyulur. Bu harç, elbette insanlardan meydana gelir.

Kuşaklar arasındaki kopmayı önlemek, artı, organik bağlantıyı sağlamak üzere bazı kuşaklar harç işlevini üstlenir. Üstlenmek zorunda kalır. Harcın kendisi o duvarın yapılmasında ana malzeme işlevinde değildir. Ana malzeme taş veya tuğla veya kerpiçtir. Ne ki, bu ana malzemenin üst üste konulması suretiyle duvar sağlam biçimde örülemez. Örneğin sağlamca gerçekleşmesi için dolgu malzemesine gereksinim duyulur. Hem de hayati önemde gereksinim...

İşte yıllar arasında da böylesi dolgu malzemesi işlevini görenler var: Sürekliliği dolgu malzemesi olarak işlev gören yıllar sağlar. Aynı biçimde kuşaklar arasındaki süreklilik de dolgu malzemesi olarak iş gören kuşaklar sayesinde gerçekleştirilir.

Edebiyat ve sanat dünyasında akşam sabah *avangart* (avant-garde, öncü) ürünleri bekleyemeyiz. Ancak *avangart* ürünlere yol açılabilmesi için kuşaklar ve anlayış tarzları arasındaki bağlantıyı sağlayan dolgu yıllarına ve dolgu işlevini görecek şairlere, yazarlara gereksinim duyulur. Dolgu yılları ve dolgu şairleri olmadan, duvarı meydana getiren taşların bir arada kalması sağlanamaz.

*Avangart*tan anladığımız husus bellidir: kendi zamanını aşan, varolanın ilerisinde olan yazarların, sanatçıların yeni eğilimleri, yeni sanat anlayışları...

Böylece dolgu malzemesi olarak işlev gören yıllar ile dolgu malzemesi olarak iş gören şairleri, *avangart* olan yazar ve şairlerden ayırıyoruz. Keza onların kuşaklarını, dolayısıyla dönemlerini de birbirinden ayırıyoruz. Ancak bu ayırma işlemiyle dolgu malzemesi olarak iş görmüş veya görmekte olan kuşakları ve yazarları küçüksemediğimiz de kabul görmelidir. Dolgu malzemesi olarak iş gören yılların ve şairlerin işlevi ortadan kalksa, *avangart* şairlerin ve yazarların yolu açılmaz. Nasıl açılın ki?

Bizim edebiyatımızda dergiler hem dolgu malzemesi olarak iş görmüştür, hem *avangart* anlayışların ortaya çıkmasında öncü olmuştur. 1940'lardan sonra, örneğin *Varlık* dergisi Orhan Veli kuşağının Garip şiir anlayışına ortam olmuştur. *Pazar Postası*, İkinci Yeni'ye platform oluşturmuştur. *Diriliş*, *Edebiyat*, *Mavera* dergileri bir Müslüman yazarlar ve şairler kuşağına ve onların kadim edebiyatımızın günümüzdeki çağcıl söyleminin gelişmesine zemin hazırlayarak öncü olmuştur. *Hece* dergisinin de harç işlevini yerine getirmenin yanı sıra, *avangart* anlayış tarzına zemin olma işlevini üstlendiğini (beklentisinde olduğumuzu) ileri sürebiliriz.

Rasim Özdenören

İhsan Deniz

ÇOK ŞEY OLMUŞ BANA*

1.

Hiçbir şey olmamış o soğuk yorgan kaşlarımı yalayınca.

Pamuk balyaları ateş almamış.

Ter teni delmemiş.

Soğuk yorgan nedir ki?

İçinde buzdan havlular saklanan yorgan?

İçinde yorgun, morarmış, iğne yapraklar saklanan.

İçinde eylüller, doğum günleri, alıp başını gitmek, umutsuzluk..

Bir harfin uzun uzun soluması içinde.

İçinde felçli bir ağız.

Durmadan yutkunan, durmadan unutulana, durmadan

kaybolana, mezar taşları arasında, iğde ağacında, sen bana mavi

baktığında, mavi aktığında kanım, çocukların kavruşana gırtlığında..

Durmadan o soğuk yorgan..

Durmadan felçli bir ağız..

Nedir?

2.

Nehrin karanlıkla buluştuğu yerdeyim.

Sarin gazı iyi gelir diyorlar.

Soğuk yaraya. Yaranın soğumuşuna.

Kalbe sirayet etmezmiş.

Hayali soldurmazmış.

Ruha şifaymış.

Hem aksi tesir gösterebilir ağzın felçli olanına.

Isınmayan yorgana.

Mavi akan kana.

Çok sürmezmiş.

Başlangıç ile bitiş arasındaki mesafe

süreden bile sayılmazmış.

Kesinmiş.

Çok sürmez

bir melek inermiş.

* Aynı adlı dosyadan

Hüseyin Atlansoy

TUTUKLU

gece tutukluk yapıyor
açıp kapıyorum yok hayır
ne akan suya benziyor
ne yanan kandile

gece tutukluk yapıyor
parmakları kireçlenmiş bir ece
usulca uzanmış arada yekiniyor
iç serinliğimde

gece tutukluk yapıyor
ay yüzün görmeyince
ne sulardan gelen adam
ne mağarada yanan meşale

akıyor söz tutuluyor gece
ağ yırtılıyor örümcek süpürge
feci buluşma her yer steril
düşüyor kaderden son imge

İrfan Çevik

SABIR ÜSSÜ

*Yaşanacak ne çok
Yalnızlığın varmış Tanrım
Önüme açtığın kapılardan geçmedim mi
Sınav cenderesinde Mevlevi idim
Telefon kulübelerinde vurdular beni*

yazmak bir mûcize

1.

Yazmak eylemi
Eylemlerin önde gideni
Sabırla sırlanmış bir ayna
Tutulmuş üstüne
Başlı başına bir yiğitlik olan direniş

2.

Bir masalmış sanki
Anlatılır dururmuş
Adetası adeta fazla bir muamma
Yitip giden zaman sarmalında

3.

Kaybolan ne
Geçip giden zaman mı
Yoksa seni beni
Sigada tutan
Ölümü beylik resimlere çeviren
Saçlarını süpürge eden anaların
Kahve köşelerinde soluyan babaların
Aklına hiç getirmedığı
O sorulmayan sorunun
Alıp götürdüğü değerler mi
Kaybolan ne yaşantımızda

4.

Bir hayli ilerlemiş gece
Her adımda yeni bir sınır
Geçe geçe
Sesin sıcak kumları kalmış
Harf kümeleri ısınırken koynunda

5

Yükü eşit heybenin bile
Dengesini bozan denklemler
Kurulmuş nice yiğit
Direniş ırmakları üstüne
Bir selam için bekleyip duran

6.

Kaldırım taşlarını bir bir
İsmlendirdiği gecede Usta
Kay yokuşu kayma be elimden
Diye bir ünlem
Döküldükte dudakta
Yarını doğuran gece
Biter otel odalarında
iç çeke çeke

7.

Ne buldu da sende
Güneşi serdi önüne
Susmakla başlardı
Tüm konuşmalar

Şenol Korkut

MUALLİM

Varlık ilkelerimiz olda gizliydi bizim
 İnşa, ikna, mü'minlik ilm-i yakîne eren
 Öğretim ilkesine erdem ülkesi bizim
 Kalbimize tahsildi hüsn-ü misâlden geçen

Niçin ve nasılımız ilk fâilin yakînî
 Özünde yokluğumuz kendiye varlığımız
 Zan ve hiçlik feleği gözlerinden ârizî
 Zorunlu güzelliği mümkünlikte imkânsız

Madde teline vurur irâdenin cemresi
 Bir âşîğa maşukken secdesiyle kaybolur
 Tahayyülün emrinde cümle eşya sezgisi
 Münzîrin mucizesi tecellîden sır olur

Bâtıl türedi sarpta nabzı atmaz doğanız
 Gönlümüz açmaz artık şu iflâh olmaz dünya
 Yekzân oğlu Hay'ın da ağında taradığımız
 Kızların saçlarıyla görüp yorduğu rüya

Bu miskînler dergâhı âlemlerin ibreti
 Su gibi öncüllerle mâsivadan yükseldik
 Çilekeşe diz kıran bir çınarın idrâki
 Teneşirde cebirden bir irfâna eriştik

Ümit Güçlü

ÜST KATA ÇIKAN MERDİVENLER BUZ TUTTU

üşümüş ve titremiştim kar yağınca koşmuş soluk soluğa
giriş katta üç çember- buğulu camlara bakıp
bahsettikleri kitaplardan istiyoruz arka tarafta sandık içlerindedir
13. yüzyıl elyazmaları, iğrençlik üzerine yazılar
sıra sıra büyü kitapları, fal, hazine haritaları hepsini

korkmuş ve sormuştuk kar yağıyor
merdivenin kenarında birinci çemberden kurtuldum
ateş çemberiydi çok büyük yirminci yüzyıl kadar
şirin bir düşünme faaliyeti olduğunu anlattım

üzerimdeki kazaklara bakıp
- solmuş eskimiş-
bulmamız gereken tabloları düşündüm
üst kata nasıl çıkacağımızı
solmak bir erdemdi üzerinde büyüdük
uzun uzun anlattım saatlerce

koridora koşuyorum arkamda mıydın
gözlerimi üst kata çevirdim merdiven boşluğu, soğuk
kızgın yağ kazanları devriliyor - ikinci çember
kör olmadan yüzüne bakarak anlattım hızla anlattım
soluk soluğa inanmayacağını bilerek
sağa sola koşuşturup
burası bir mahzenin en karanlık olduğu yer

gözkapaklarım yanıyor metal telleri buldum
retinalarım hızla paslanıyor sildim

gözlerimi kirlenmiş kesicilerle açtım, üç; böcek orduları
zehirleyici ve felç eden, bir ayağımı onlara bıraktım

giriş kat numara on altı, kör ve sakatım
şaşkın ve sinirli, şiirin kurtarıcı olamayacağı bir rüyanın
kapılarını tekmeliyorum ayaklarım kançivi

saçlarım tek tek döküldü
aynı rüyanın eşigindeyiz ve çıkamıyoruz
buzdan merdivenlere basıp
o dünyanın içine
çıkamıyoruz alnımız mühür, kara leke, çamur ve çöp
-beni bu pislikler büyüttü soğuk demirler-
dışarıda dişli çarklar, kuleler, beton ve demir
buzlara çenemi çarpa çarpa birinci sefer
ikinci sefer üçüncü sefer hınç. dehşet

buzda çatlaklar yukarıya doğru
aşağıya ağırlar kafatasımdan topuklara
ağzımda salya, sargı bezi, tentürdiyot
kusunca yirmi birinci yüzyıl artıkları
fiberoptik kablo, jelatin, ışıklı tabela
paris'in steril kuleleri, yıkın kuleleri

derimin üzerinde kolonya yakıyorum
cebimde patlayıcılar çatapat
üst kata çıkan merdivenleri eritmek için
bütün elbiselerimi çıkardım büyük bir ateş
buz çözülmüyor
sahip olduğum her şeyi buzlara çarpa çarpa hınç
çarpa çarpa birinci sefer ikinci sefer

merdivenler kalın buzlarla tutulmuş
her basışta acaba düşer miyim
çenemi çarpa çarpa
dördüncü sefer beşinci

bir merdiven olmaya çalışıyorum
soğuk, izbe, terk edilmiş yerlerin
sevimsiz merdivenleri çıkın merdivenleri

Dinçer Eşitgin

TERK

bu zulümden çıkıyorum baş açık ayak yalın zihin mefluç kalp hırpani
 ruh iki büklüm
 heybemdeki azıkları da bırakıyorum sana yol olsun yoldaş olsun esirgeyip
 korusun kollasın
 yara bere içinde adımların patikaların sarmaşık dikenli toprağına bata çıka
 süklüm püklüm
 dışarıda masmavi bir kar yağıyor gözleri kısık cellâtların şaşkınlığına
 korkut dedem soy soylasın boy boylasın
 burama kadar gelmiş bir zulümden çıkıyorum ayak açık baş yalın
 hırpani bir zihin iki büklüm kalp ve mefluç ruhumla

susuz bir çöl artığı omuzumdan dört bir yöne dökülüp saçılıyor
 olmadan sonra gördükten önce bütün dünyanın gamını kederini
 eşitgin bir adam tutuyor çetelesini iri bir sükûtun boydan boya kaç kulaç
 geldiğini
 arşınlanmış bütün umutların yerle yeksân olduğu mevsimlerden geçiyor
 insanlığımızın ağır ve yılgın hüznü
 bu zulümden çıkıyorum hiçbir kâr-zarar hesabı yapmadan dedem korkutla
 masmavi bir kar yağıyor bembeyaz gökten bütün çiçek bahçelerini terk ile

Mehmet Sümer

KOP DAĞINDAN ESEN RÜZGÂR

Kop dağından bir rüzgâr eser
titretir aşağılarda kırık uçlu dalları
güneş batarken bir ışık vurur yamaçlara
Van Gogh'un fırçası değmiş gibi sapsarı
gölgeler uzar yorgun bir yılan gibi dereler vadiler üstüne
bir kamyon geçer içinde semiz hülyalar, sallanarak
askerler geçer, işçiler, köylüler, aç mahkûmlar geçer
issiz tepelerden şehre girer yalnızlık

bahçeler bozulmuş ordular gibi dağılır
bembeyaz bileklerden süzülen kan gibi akşam
kuşlar göç eder güneye bir gün ansızın
yazlıktan dönen çocuklar gibi mahzun
ve kanatlarında bir yığın keder
güz erken düşer yeşiller kızıla döner
Çoruh'un kıyılarında kulakları buz kesilir çocukların

Kop dağından bir rüzgâr eser
dükkânını kapatmış bir esnaf huzuru içinde her yer
işinden döner gibi dudağında bir türkü
odalarda bir telaş çıkarır birden, yorgun ve derin
ağaçlarla konuşur eserken camlarıyla evlerin
ben yürürüm yapayalnız sokaklarda
aklımda gül lekesi yüzündeki
ve o çiçek örtüsü ellerin